C/2024/4775

29.7.2024

EUROOPAN JÄRJESTELMÄRISKIKOMITEAN SUOSITUS,

annettu 11 päivänä kesäkuuta 2024,

makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta annetun suosituksen EJRK/2015/2 muuttamisesta

(EJRK/2024/2)

(C/2024/4775)

EUROOPAN JÄRJESTELMÄRISKIKOMITEAN HALLINTONEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ([1]) ja erityisesti sen liitteen IX,

ottaa huomioon finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1092/2010 ([2]) ja erityisesti sen 3, 16, 17 ja 18 artiklan,

ottaa huomioon oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU ([3]) ja erityisesti sen VII osaston 4 luvun I osan,

ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean työjärjestyksen hyväksymisestä 20 päivänä tammikuuta 2011 annetun Euroopan järjestelmäriskikomitean päätöksen EJRK/2011/1 ([4]) ja erityisesti sen 18, 19 ja 20 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kansallisten makrovakauspoliittisten toimenpiteiden tehokkuuden ja johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi on tärkeää tukeutua vapaaehtoiseen vastavuoroisuuteen sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka eivät kuulu unionin oikeuden mukaisen pakollisen hyväksymisen piiriin. Jos hyväksymistä ei anneta, yhdessä jäsenvaltiossa toteutettua makrovakaustoimenpidettä sovelletaan ainoastaan kyseisen jäsenvaltion toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin. Tämä voi tarjota luottolaitoksille mahdollisuuksia kiertää toimenpidettä suoralla rajatylittävällä luotonannolla tai sivuliikkeiden kautta tapahtuvalla luotonannolla. Kansallisten makrovakauspoliittisten toimenpiteiden hyväksyminen voi estää toiminnan siirtämisen suosiollisemmille alueille ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön sekä kilpailua vääristävät vaikutukset, joita aiheutuisi erilaisten makrovakausvaatimusten soveltamisesta samoihin vastuisiin luottolaitoksen sijoittautumispaikan mukaan.

(2) Euroopan järjestelmäriskikomitean suosituksessa EJRK/2015/2 ([5]) vahvistetun makrovakauspoliittisten toimenpiteiden vapaaehtoista vastavuoroisuutta koskevan kehyksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki yhdessä jäsenvaltiossa käyttöön otettavat riskiperusteiset makrovakauspoliittiset toimenpiteet toteutetaan vastavuoroisesti muissa jäsenvaltioissa.

([1]) EUVL L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) EUVL C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Euroopan järjestelmäkomitean suositus EJRK/2015/2, annettu 15 päivänä joulukuuta 2015, makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta (EUVL C 97, 12.3.2016, s. 9).

(3) Banca d'Italia, joka toimii direktiivin 2013/36/EU 133 artiklassa tarkoitettuna nimettynä viranomaisena, ilmoitti 12 päivänä maaliskuuta 2024 Euroopan järjestelmäriskikomitealle (EJRK) aikomuksestaan asettaa kyseisen direktiivin 133 artiklan 9 kohdan mukaisesti alakohtainen järjestelmäriskipuskurikanta vahvistaakseen Italian pankkialan kykyä sietää luottosykliin liittymättömiä häiriöitä ja siten sen kykyä kattaa tappioita ja tukea luotonantoa taloudelle. Järjestelmäriskipuskurikantaa sovelletaan Italiassa toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin. Italiassa sovelletaan kaikkiin luottoiriskeihin 0,5 prosentin järjestelmäriskipuskurikantaa 31 päivästä joulukuuta 2024 alkaen. Järjestelmäriskipuskurikanta nousee yhteen prosenttiin 30 päivästä kesäkuuta 2025 alkaen. Järjestelmäriskipuskurikantaa tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein.

(4) Banca d'Italia, joka toimii direktiivin 2013/36/EU 133 artiklassa tarkoitettuna nimettynä viranomaisena, esitti 12 päivänä maaliskuuta 2024 EJRK:lle pyynnön, joka koskee suosituksen antamista edellä mainitun makrovakauspolittisen toimenpiteen vastavuoroisesta toteuttamisesta yksilöllisesti ja konsolidoidusti direktiivin 2013/36/EU 134 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

(5) Muiden jäsenvaltioiden viranomaisten laitos- tai yhteisökohtaisesti ja konsolidoinnin perusteella käyttöön ottamien makrovakauteen liittyvien pääomavaatimusten vastavuoroisuudella, riippumatta siitä, pidetäänkö kyseisiä vastuita tytäryritysten tai sivuliikkeiden kautta vai johtuvatko ne suorasta rajatylittävästä luotonannosta, rajoitetaan toiminnan siirtämistä suosiollisimmille alueille ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttöä, torjutaan järjestelmäriskejä ja edistetään siten makrovakauspolitiikan yleistä tehokkuutta varmistamalla, että kasvaneisiin riskeihin puututaan paitsi siinä jäsenvaltiossa, joka on ottanut järjestelmäriskipuskurikannan käyttöön, myös muissa jäsenvaltioissa, joissa pankkiryhmittymät altistuvat näille kasvaneille riskeille. Hyväksynnällä olisi sen vuoksi pyrittävä myös varmistamaan, että kyseisille järjestelmäriskeille altistuvat pankkiryhmät ovat riittävän kestäviä. Sen vuoksi makrovakauteen liittyviä pääomavaatimuksia, jotka johtuvat päätöksestä hyväksyä muiden jäsenvaltioiden makrovakaustoimenpiteet, olisi yleensä sovellettava sekä laitos- tai yhteisökohtaisesti että konsolidoinnin perusteella.

(6) Banca d'Italian pyytämän Italian järjestelmäriskipuskurikannan hyväksymiseksi jonkin toisen jäsenvaltion asianomaiset toimivaltaiset ja/tai nimetyt viranomaiset voivat vahvistaa järjestelmäriskipuskurikannan direktiivin 2013/36/EU 134 ja 133 artiklan mukaisesti.

(7) Direktiivin 2013/36/EU 134 artiklan 1 kohdan mukaisesti sitä, että muut jäsenvaltiot hyväksyvät ilmoitetun Italian järjestelmäriskipuskurikannan, sovellettaisiin toimenpiteen vastavuoroisesti toteuttavissa jäsenvaltioissa toimiluvan saaneiden laitosten Italiassa sijaitseviin vastuisiin.

(8) Direktiivin 2013/36/EU 133 artiklan 4 kohdan mukaisesti järjestelmäriskipuskurikantaa voidaan soveltaa yksilöllisesti, alakonsolidoinnin tasolla tai konsolidoidusti. Näin ollen toisen jäsenvaltion asettaman järjestelmäriskipuskurikannan hyväksyminen antaa mahdollisuuden soveltaa järjestelmäriskipuskurikantaa kaikkiin vastuisiin konsolidoidusti (mukaan lukien toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien tytäryritysten hallussa olevat vastuut).

(9) Poikkeaminen Italian hyväksyn makrovakauspoliittisen toimenpiteen soveltamista sekä yksilöllisesti että konsolidoidusti koskevasta yleisestä lähestymistavasta saattaa olla perusteltua tietyissä tapauksissa, esimerkiksi silloin, jos vastavuoroisuuden toteuttavat viranomaiset katsovat, että tällaisia systeemiriskejä jo lievennetään riittävällä ja asianmukaisella tavalla olemassa olevilla makro- tai mikrotason vakavaraisuusvaatimuksilla, joita sovelletaan siinä jäsenvaltiossa, jossa harjoitettava toiminta kirjataan pankkiryhmän konsolidoituun taseeseen.

(10) EJRK:n suosituksessa EJRK/2015/2, sellaisena kuin se on muutettuna suosituksella EJRK/2017/4 ([6]), suositellaan, että makrovakauspoliittisen toimenpiteen käyttöönotosta vastaavan viranomaisen olisi toimittaessaan EJRK:lle vastavuoroisuuspyynnön tehtävä ehdotus olennaisuuskynnyksestä, jonka alittavalla tasolla katsotaan, että havaitut makrovakausriskit eivät vaikuta yksittäiseen rahoituspalvelujen tarjoajaan olennaisella tavalla sillä lainkäyttöalueella, jolla asianomainen makrovakauspoliittisen toimenpiteen käyttöönotosta vastaava viranomainen soveltaa kyseistä toimenpidettä. EJRK voi tarvittaessa suositella tästä poikkeavaa kynnystä.

([6]) Euroopan järjestelmäkomitean suositus EJRK/2017/4, annettu 20 päivänä lokakuuta 2017, makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta annetun suosituksen EJRK/2015/2 muuttamisesta (EUVL C 431, 15.12.2017, s. 1).

(11) Italian pyynnöstä toimenpiteen vastavuoroiseksi toteuttamiseksi muissa jäsenvaltiossa ja kielteisten rajat ylittävien vaikutusten syntymisen estämiseksi siinä muodossa, että toimintaa siirrettäisiin suosiollisimmille alueille ja sääntelyeroja käytettäisiin hyväksi sen seurauksena, että makrovakauspoliittinen toimenpide tulee sovellettavaksi Italiassa, Euroopan järjestelmäriskikomitean hallintoneuvosto on päättänyt sisällyttää tämän toimenpiteen niiden makrovakauspoliittisten toimenpiteiden luetteloon, joiden vastavuoroista toteuttamista suositetaan suosituksen EJRK/2015/2 mukaisesti. EJRK:n hallintoneuvosto päätti myös suositella 25 miljardin euron suuruista laitoskohtaista olennaisuuskynnystä. Toimenpiteen vastavuoroisesti toteuttavat asianomaiset viranomaiset voivat vapauttaa laitokset järjestelmäriskipuskurivaatimuksesta, jos niiden asiaankuuluvat vastuut ovat enintään 25 miljardia euroa. Koska ilmoitetun Italian järjestelmäriskipuskurikannan hyväksymiseksi käyttöön otettavaa toimenpidettä olisi sovellettava myös konsolidoidusti, sivuliikkeiden, suoran rajat ylittävän luotonannon ja tytäryritysten kautta hallussa olevien vastuiden summaa olisi arvioitava olennaisuuskynnyksen perusteella.

(12) Tästä syystä suositusta EJRK/2015/2 olisi muutettava vastaavasti,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

MUUTOKSET

Muutetaan suositus EJRK/2015/2 seuraavasti:

1. muutetaan 1 jaksossa olevan suosituksen C 1 kohta lisäämällä siihen seuraava toimenpide:

"Italia

— 0,5 prosentin järjestelmäriskipuskurikanta, jota sovelletaan kaikkiin Italiassa sijaitseviin luotto- ja vastapuoliriskeihin 31 päivästä joulukuuta 2024 alkaen 29 päivään kesäkuuta 2025; järjestelmäriskipuskurikanta nostetaan 1 prosenttiin, ja sitä sovelletaan kaikkiin Italiassa sijaitseviin luotto- ja vastapuoliriskeihin 30 päivästä kesäkuuta 2025 alkaen."

2. muutetaan liite tämän suosituksen liitteen mukaisesti.

Tehty Frankfurt am Mainissa 11 päivänä kesäkuuta 2024.

EJRK:n sihteeristön päällikkö,
EJRK:n hallintoneuvoston puolesta
Francesco MAZZAFERRO

LIITE

Muutetaan suosituksen EJRK/2015/2 liite lisäämällä siihen seuraava toimenpide:

"**Italia**

0,5 prosentin järjestelmäriskipuskurikanta, jota sovelletaan kaikkiin Italiassa sijaitseviin luotto- ja vastapuoliriskeihin 31 päivästä joulukuuta 2024 alkaen 29 päivään kesäkuuta 2025; järjestelmäriskipuskurikanta nostetaan 1 prosenttiin, ja sitä sovelletaan kaikkiin Italiassa sijaitseviin luotto- ja vastapuoliriskeihin 30 päivästä kesäkuuta 2025 alkaen.

I. Toimenpiteen kuvaus

1. Italian toimenpide, jota sovelletaan direktiivin 2013/36/EU 133 artiklan mukaisesti, koostuu järjestelmäriskipuskurin soveltamisesta kaikkien Italiassa toimiluvan saaneiden luottolaitosten Italiassa sijaitseviin luotto- ja vastapuoliriskeihin yksilöllisesti ja konsolidoidusti.

2. Järjestelmäriskipuskurikantaa, joka on 0,5 prosenttia, sovelletaan 31 päivästä joulukuuta 2024 alkaen, ja se nostetaan 1 prosenttiin 30 päivästä kesäkuuta 2025.

II. Vastavuoroisuus

3. Vastavuoroisuuden toteuttaville asianomaisille viranomaisille suositellaan Italian toimenpiteen vastavuoroista soveltamista Italiassa sijaitseviin pankkien luotto- ja vastapuoliriskeihin. Toimenpide voidaan toteuttaa vastavuoroisesti COREP-raportoinnissa seuraavasti: Vastuiden maantieteellinen jakautuminen velallisen kotipaikan mukaan, Italiassa asuviin henkilöihin liittyvien vastuiden summa COREP-taulukon C 09.01 rivillä 170, sarakkeessa 90 ja COREP-taulukon C 09.02 rivillä 150, sarakkeessa 125.

4. Banca d'Italian pyynnöstä suositellaan, että asianomaiset viranomaiset toteuttavat vastavuoroisesti Italian toimenpiteen soveltamalla sitä yksilöllisesti ja konsolidoidusti.

5. Jos samaa makrovakauspoliittista toimenpidettä ei ole käytettävissä asianomaisten viranomaisten lainkäyttöalueella, suosituksena on, että asianomaiset viranomaiset soveltavat EJRK:tä kuultuaan sellaisia lainkäyttöalueellaan käytettävissä olevia makrovakauspoliittisia toimenpiteitä, jotka vaikutukseltaan parhaiten vastaavat edellä mainittua vastavuoroisesti toteutettavaksi suositeltavaa toimenpidettä. Tähän voi sisältyä direktiivin 2013/36/EU VII osaston 2 luvun IV jaksossa säädettyjen valvontatoimenpiteiden ja -valtuuksien hyväksyminen.

6. Asianomaisille viranomaisille suositetaan, että ne varmistavat

a) 0,5 prosentin kannan vastavuoroisen soveltamisen ja noudattamisen 31 päivästä joulukuuta 2024 alkaen 29 päivään kesäkuuta 2025:

b) 1,0 prosentin kannan vastavuoroisen soveltamisen ja noudattamisen 30 päivästä kesäkuuta 2025 alkaen.

III. Olennaisuuskynnys

7. Toimenpidettä täydennetään laitoskohtaisella olennaisuuskynnyksellä, joka perustuu Italiassa sijaitseviin vastuisiin. Toimenpidettä vastavuoroisesti toteuttavat asianomaiset viranomaiset voivat vapauttaa luottolaitoksia järjestelmäriskipuskurivaatimuksesta, kunhan niiden merkitykselliset vastuut eivät ylitä 25 miljardin euron olennaisuuskynnystä, joka vastaa noin yhtä prosenttia kaikista Italiassa sijaitsevista luotto- ja vastapuoliriskeistä. Jotta voidaan yksilöidä merkitykselliset vastuut, jotka olisi otettava huomioon laskettaessa olennaisuuskynnyksen perusteella arvioitavia vastuita, asianomaisten viranomaisten olisi otettava huomioon vähintään seuraavat COREP-raportoinnin piiriin kuuluvat vastuut: Vastuiden maantieteellinen jakautuminen velallisen kotipaikan mukaan, Italiassa asuviin henkilöihin liittyvien vastuiden summa COREP-taulukon C 09.01 rivillä 170, sarakkeessa 10 ja COREP-taulukon C 09.02 rivillä 150, sarakkeessa 10.

8. Kaikki sivukonttoreiden ja suoran rajat ylittävän luotonannon sekä tytäryritysten kautta hallussa olevat vastuut olisi otettava huomioon laskettaessa olennaisuuskynnyksen perusteella arvioitavia vastuita.

9. Suosituksen EJRK/2015/2 2.2.1 jakson mukaisesti 25 miljardin euron olennaisuuskynnys on suositeltu enimmäiskynnyksen taso. Asianomaiset viranomaiset saavat siis suositellun kynnyksen soveltamisen sijasta asettaa lainkäyttöalueilleen matalamman kynnyksen, jos se on asianmukaista, tai toteuttaa vastavuoroisuuden toimenpiteen ilman olennaisuuskynnystä. Olennaisuuskynnystä asettaessaan asianomaisten viranomaisten pitäisi ottaa huomioon kunkin yksittäisen finanssipalvelujen tarjoajan vastuu, joka liittyy tunnistettuun makrovakausriskiin Italiassa, ja arvioida, voidaanko sitä pitää merkityksettömänä.

10. Jos jäsenvaltioissa ei ole sellaisia toimiluvan saaneita luottolaitoksia, joilla on merkittäviä vastuita Italiassa, kyseessä olevien jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat suosituksen EJRK/2015/2 2.2.1 jakson mukaisesti päättää olla toteuttamatta Italian toimenpidettä vastavuoroisesti. Tässä tapauksessa asianomaisten viranomaisten pitäisi seurata vastuiden olennaisuutta, ja suosituksena on, että ne toteuttavat vastavuoroisuuden Italian toimenpiteen osalta, jos luottolaitos ylittää sovellettavan olennaisuuskynnyksen.”